

FREDESBORG
KOMMUNE

Handlingsplan for rottebekæmpelse i Fredensborg kommune 2022-2024

Vedtaget 9. november 2022

Handlingsplan for rottebekæmpelse i Fredensborg kommune 2022-24

Vedtaget af Natur, Miljø og Bæredygtighedsudvalget d. 9. november 2022

Indholdsfortegnelse

Indledning, formål og Lovgrundlag	4
Rottebekæmpelsen i Fredensborg kommune	5
Evaluering af handlingsplanen fra 2019 -2021	7
Overordnede mål for rottebekæmpelsen 2019 - 2021	7
Succeskriterier og handlinger.....	7
Status 2021:	8
Særlige indsatsområder 2019-2021	10
Generelle bemærkninger til rottebekæmpelsen 2019-2021.....	10
Rottebekæmpelse 2022-2024.....	11
Overordnede mål for rottebekæmpelsen 2022-2024	11
Tildelte resurser til rottebekæmpelsen	11
Målelige succeskriterier for rottebekæmpelsen	11
Beskrivelse af konkrete tiltag for at nå de opstillede mål.....	12
Plan for den kommunale kloakrottebekæmpelse og samarbejde med Fredensborg Forsyning	13
Plan for kommunens tilsyn med privat bekæmpelse	14
Særlige indsatsområder vedr. forebyggelse og bekæmpelse	14

Indledning, formål og Lovgrundlag

Rotter er skadedyr. De fleste rotter lever nede i kloakkerne, og mange af dem er smittebærere af alvorlige sygdomme som fx salmonella, leverbetændelse og den meget alvorlige Weills syge, som kan overføres til mennesker og husdyr. Der ud over kan rotter forårsage betydelig materiel skade. Derfor er det vigtigt og en pligt for alle, at enhver, som ser rotter eller tegn på rotter uden for kloakken anmelder hændelsen til kommunen.

Fredensborg kommune har ansvaret for at der foretages en effektiv bekæmpelse af rotter i kommunen og skal i den forbindelse udarbejde en handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

Handlingsplanen skal revideres mindst hvert 3. år. Handlingsplanens indhold er fastsat i Rottebekendtgørelsen, Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, nr. 2307 af 06/12/2021 med senere ændringer. Den skal indeholde de krav, der fremgår af bekendtgørelsens bilag 1.

Denne handlingsplan erstatter Handlingsplan for rottebekæmpelse i Fredensborg kommune 2019-2021.

Generel udvikling i Rottebekæmpelsen

Kravene til rottebekæmpelse har ændret sig i de seneste år. Der er kommet meget større fokus på at forebygge rottetilhold gennem rottesikring af bygninger frem for forebyggende giftudlægning, som tidligere var almindeligt, men ikke længere er tilladt.

Det skyldes at man ønsker at nedsætte risikoen for at rotterne opnår resistens – dvs. bliver immune overfor giften. Samtidig skal såkaldte sekundære forgiftninger reduceres mest muligt – dvs. at rovdyr fx ræve og katte samt rovfugle mv ikke forgiftes, når de spiser rotter. Herved undgås også unødigt spredning til miljøet generelt.

1. Sekundær forgiftning er betegnelsen for at rovdyr og rovfugle, ophober gift i kroppen efter at have ædt rotter, der er døde eller svækkede efter indtagelse af rottegift. Mere end 80 % af de rovdyr og -fugle, man har undersøgt, havde rottegift i kroppen. Det har indflydelse på deres overlevelse og forplantningsevne, og giften skal derfor søges reduceret mest muligt.
2. Resistens overfor visse af de anvendte gifte er nogle steder et problem, og for at sikre, at rotterne ikke udvikler generel resistens, så de ikke kan bekæmpes med gift, har Miljøstyrelsen fastlagt en resistensstrategi, der fastsætter, at rottebekæmperen skal anvende de svageste gifte først og kun gå over til de stærkere gifte, hvis de svageste ikke giver mærkbart resultat.

Denne handlingsplan skal understøtte disse tiltag.

Der er sket flg. væsentlige ændringer i lovgrundlaget de seneste år:

1. Privat rottebekæmpelse

Med lovændringer de seneste år er der i et vist omfang givet mulighed for privat rottebekæmpelse. Som ejer af en erhvervsejendom kan man erhverve en begrænset autorisation til rottebekæmpelse på egen erhvervsejendom.

Den begrænsede autorisation – en såkaldt R2 autorisation - giver mulighed for at købe de svageste rottegifte og anvende dem på egen ejendom. Det kræves samtidig, at rottetilholdet og den gennemførte bekæmpelse anmeldes til kommunen, samt at giftforbruget indberettes årligt til miljøstyrelsen. Desuden kan private selv købe sig til en sikringsordning ved et autoriseret firma.

Det er kommunen, der har besluttet, at man tillader privat rottebekæmpelse i kommunen. Der blev givet tilladelse den 8. januar 2019 i forbindelse med handlingsplanen 2019-21.

2. *Bekæmpelse indendørs i beboelser, institutioner mv. i weekender og på helligdage. Lovgivningen er blevet skærpet, således, at der også skal foretages rottebekæmpelse i weekender og på helligdage, når der konstateres rotter indendørs i beboelser, institutioner, på fødevarer virksomheder og indendørs i bygninger på tilsynspligtige ejendomme, hvor rotter udgør en særlig sundhedsmæssig risiko.*
3. *Opsætning af rottespærre på offentlige og private institutioner. Der er tidligere sat rottespærre op på kommunale institutioner. Hvis der etableres nye kommunale institutioner skal der også opsættes spærre i disse institutionens brønde, med mindre det vil give væsentlige driftsforstyrrelser.*

En rottespærre er i princippet en klap, der installeres i kloaksystemet, så rotterne kun kan komme den ene vej igennem kloakledningen. Dermed kan man i princippet forhindre rotters adgang til dele af et kloaksystem.

4. *Kravene er skærpede, så kommunen også – efter tilladelse fra grundejer - skal opsætte rottespærre på statslige, regionale og private institutioner. Dette er under gennemførelse.*
5. *Kommunen skal som grundejer i forbindelse med byggemodning af arealer udlagt til kommunale skoler, plejehjem, daginstitutioner og parcelhusområder, hvor det er teknisk muligt, opsætte rottespærre i kloakledninger, der føre ind til de pågældende områder. Det samme gælder, efter nærmere tilladelse, i forbindelse med byggemodning på private, regionale og statslige skoler, plejehjem, daginstitutioner og hospitaler.*

Dette skal ske efter aftale med Forsyningen, og kan fraviges hvis kloaksystemet på anden måde er rottesikkert, eller opsætningen giver anledning til væsentlige driftsforstyrrelser på kloaksystemet.

Rottebekæmpelsen i Fredensborg kommune

Praktisk rottebekæmpelse:

Den praktiske rottebekæmpelse i Fredensborg kommune er udliciteret til et privat bekæmpelsesfirma. Rottebekæmpelsen har været sendt i fælleskommunalt udbud i samarbejde med Hillerød, Halsnæs, Egedal, Allerød og Ballerup kommuner. RENTOKIL- INITIAL har indgået kontrakt fra den 1. august 2022 til 31. juli 2026. Samtidig er den eksisterende kontrakt med Anticimex ophævet.

Rottebekæmpelsesfirmaet udfører:

- Undersøgelse og rådgivning ved den enkelte rotteanmeldelse.
- Rottebekæmpelse med tilhørende opfølgende tilsyn.
- Indberetning af udførte tiltag mv. i kommunens digitale system til håndtering af rotteanmeldelser, DriftWeb 3.
- De lovpligtige besøg på tilsynsejendomme.

Myndighedsforpligtelser:

Fredensborg kommune er myndighed på området og har en række administrative opgaver i den forbindelse fx:

- Rådgivning af borgere og virksomheder i forbindelse med konkrete sager.
- Myndighedsbehandling (påbud mv.).
- Tilsyn med private rottebekæmpere (R2).
- Løbende dialog med og kontrol af bekæmpelsesfirmaet.
- Indberetninger af data til Miljøstyrelsens database - Rottereden.
- Administration af Driftweb 3.

- Halvårlig annoncering af borgernes pligt til at anmelde rotter.
- Formidling af forebyggelse og rottebekæmpelse.
- Økonomistyring.
- Udarbejdelser af handlingsplan og opfølgning på samme.

Fredensborg Kommune benytter som nævnt det digitale system DriftWeb 3 til at håndtere rotteanmeldelser. Borgerne anmelder via kommunens hjemmeside direkte i systemet, og rottebekæmperen registrerer, hvordan bekæmpelsen sker på de enkelte ejendomme, og hvilke tiltag borgerne/forsyningen skal udføre, for at komme rotterne til livs og forebygge nye rotteangreb. Systemet sikres det, at både kommune og rottebekæmper har adgang til den samme, opdaterede information. Såfremt borgerne ikke har adgang til nettet, kan anmeldelse ske telefonisk til bekæmpelsesfirmaet, som så opretter anmeldelsen i DriftWeb.

Registreringerne danner grundlag for analyser af geografiske og tidsmæssige sammenhænge i rotteanmeldelserne, problemtyper, årsager, giftforbrug mv. På denne baggrund kan der udvælges særlige indsatsområder for rottebekæmpelsen ligesom udviklingen hen over årene bliver målbar.

Indberetninger til staten sker også gennem DriftWeb.

Privat bekæmpelse

Der blev givet tilladelse privat bekæmpelse den 8. januar 2019 - i forbindelse med handlingsplanen 2019-21. Med den nye lovgivning (nr. 1297) pr. 1. okt. 2022 er der givet en generel tilladelse i hele landet.

Evaluering af handlingsplanen fra 2019 - 2021

Handlingsplan for Rottebekæmpelse 2019-21 havde flg. overordnede mål og succeskriterier:

Overordnede mål for rottebekæmpelsen 2019 - 2021

- *At forebyggelse frem for bekæmpelse er den overordnede strategi.*
- *At borgerne oplever en god service og effektiv rottebekæmpelse.*
- *At der foretages en effektiv bekæmpelse, for at forebygge gener fra rotter og tilstræbe at rotterne i videst muligt omfang ikke findes uden for kloakkerne.*
- *At den kommunale bekæmpelse af rotter medvirker til begrænsning af forgiftning af rovdyr og rovfugle.*

Succeskriterier og handlinger

Der var følgende succeskriterier og tilknyttede handlinger i perioden 2019- 2021:

1. Ved anmeldelse af rotter er de fastsatte frister for besøg overholdt med mindre der er aftalt andet med anmelder. Det vil sige at første besøg er sket senest tre hverdage efter anmeldelse af udendørs rotter, og senest én dag efter anmeldelse af indendørs rotter i beboelser, institutioner, skoler og fødevarevirksomheder samt indendørs i bygninger på tilsynspligtige ejendomme, hvor rottens tilstedeværelse udgør en særlig sundhedsmæssig risiko.
2. At rottebekæmperen har fulgt resistensstrategien, dvs. der er anvendt de svageste gifte først.
3. At rottebekæmperen har givet vejledning om forebyggende indsats, så borgeren har rottesikret sin ejendom så grundigt, at gentagne rotteangreb undgås og nye henvendelser fra samme ejendom dermed bliver minimeret.
4. At DriftWeb er implementeret og udnyttet maksimalt, så systemet indeholder alle relevante data om årsag og bekæmpelse, således at forebyggelse og information kan målrettes relevante problemstillinger.
5. At der er ført tilsyn med bekæmpelsesfirmaets opfyldelse af kontrakt og fokusområderne i rottehandlingsplanen.
6. At oversigten over de tilsynspligtige ejendomme i landzonen er revideret årligt.
7. At det via hjemmesiden eller gennem øvrig information er sikret, at borgere og virksomheder mv. har haft nem adgang til oplysninger om, hvordan man anmelder rotter, rottesikrer sin ejendom og om rottebekæmpelse i øvrigt.
8. At der efter tilladelse fra grundejeren er installeret rottespærre, hvor det er teknisk muligt på private, regionale og statslige skoler og institutioner.
9. At kommunen som grundejer efter 1. januar 2021 har installeret rottespærre i forbindelse med byggemodninger af nye parcelhusområder mv, hvor det er teknisk muligt.
10. At det, før udløb af den nuværende kontrakt i oktober 2020, er vurderet hvordan rottebekæmpelsen i Fredensborg kommune skal gennemføres fremover.

Konkrete tiltag for at opnå de beskrevne mål og succeskriterier 19-21	status
Der skal løbende foretages stikprøver i Driftweb for at følge op på de fastsatte mål og succeskriterier, herunder overholdelse af tidsfrister og giftforbrug.	udført
Der skal løbende foretages stikprøver i Driftweb for at sikre, at rottebekæmperen anvender systemet optimalt.	udført
Der skal løbende foretages stikprøver i Driftweb for at kortlægge primære årsager til rottetilholdet med henblik på målrettet information på hjemmeside og i annoncer.	udført
Der skal løbende foretages stikprøver i Driftweb for at kortlægge, om der er særlige problemstillinger.	udført
Der er løbende dialog med kommunens rottebekæmper omkring den daglige bekæmpelse og om eventuelle problemsager, så disse løses hurtigst muligt.	udført
Der gennemføres hurtig myndighedsbehandling i sager, hvor ejer ikke udfører den nødvendige rottesikring.	udført
Der er tæt dialog med Fredensborg Forsyning i de sager hvor rotteproblemet skyldes fejl på forsyningens kloaksystem.	udført
Information på hjemmesiden kontrolleres løbende og opdateres ved behov.	udført
Sagbehandlere og rottebekæmpere deltager i erfaringsudvekslingsfora, i temamøder og efteruddannelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter.	udført

Status 2021

Alle de nævnte tiltag er gennemført. Særligt bemærkelsesværdigt er reduktionen i gift, som det er lykkedes at reducere til en brøkdel af hvad der tidligere har været brugt. Det skyldes at bekæmpelsesfirmaet er gået over til at benytte smækfælder i langt højere grad end tidligere. Samtidig er brugen af stærkere gifte reduceret væsentligt eller ophørt. Herunder er indsatser og resultater uddybet.

Årsager til rottetilhold

De primære årsager til rottetilhold i 2021 var fuglefodring, utætte kloakker, afløb eller faldstamme udluftninger mv, eller utætte bygninger i form af huller i sokler, tagkonstruktioner mv. Disse udgør til sammen ca. 75% af årsagerne til rottetilhold.

De sidste 25 % udgøres primært af rottetilhold i forbindelse med dyrehold og fx opbevaring af foder til fodring af mindre husdyr som høns og kaniner mv. samt spiseligt affald ved skraldespande mv.

Særlige problemstillinger har knytter sig til samlede bebyggelser fx brud på kloaker under rækkehuse eller gennemgående konstruktionsfejl, fx usikrede faldstammeudluftninger. Administrationen har i den forbindelse været i dialog med repræsentanter for de konkrete områder.

Antal anmeldelser og giftforbrug

Antallet af rotteanmeldelser har i de seneste 5 år ligget på i gennemsnit 1140 anmeldelser årligt, med en tendens til flere rotter de sidste 2 år. Se Tabel 1 herunder. Stigning og udsving afspejler udviklingen på landsplan.

Tabel 1, Udviklingen i rotteanmeldelser og giftforbrug 2017-2021

År	2017	2018	2019	2020	2021
Antal rotteanmeldelser	1056	1079	800	1532	1230
Giftforbrug svag gift, kg	301	357	351	297	12
Giftforbrug mellem gift, kg	17	5	3	5	0
Giftforbrug stærk gift, kg	0	0	0	0	0
Gift anvendt i forhold til antal anmeldelser (%)	30%	34%	44%	20%	1%

Som det fremgår af tabellen var der udsving i antal anmeldelser særligt i 2019 og 2020. I 2019 blev der anmeldt et meget lavt antal rotte, medens der i 2020 var et meget højere antal anmeldelser end normalt. Stigningen skyldes måske at mange borgere var mere hjemme pga. covid-19 epidemien og derfor anmeldte flere rotter end normalt i 20 og til dels også i 21.

Resistensstrategiens intention om at anvende den svageste gift først, slår igennem i perioden. I tabellen ses at mængden af svag gift er reduceret meget betydeligt, fra over 300 kg til bare 12 kg.

I 2017 var 5% af den anvendte gift mellemstærk. Allerede året efter, i 2018 reduceres brugen af mellemstærk gift og udgør kun 1%. Denne tendens er fortsat i resten af perioden, hvor brugen af den mellemstærke gift har holdt sig på et lavt niveau med yderligere reduktion i 2021, hvor den ikke blev brugt. I hele perioden er der ikke brugt stærk gift.

Der har i perioden generelt været fokus på reduktion i anvendelsen af gift. Det fremgår af tabellen, at der de sidste 2 år har været anvendt væsentligt mindre gift. I stedet er rottebekæmpelsesfirmaet gået over til at anvende langt flere smækfælder. Det er en udvikling som tilstræbes fortsat i de kommende år.

Der er ikke konstateret resistensproblemer i forbindelse med bekæmpelsen i Fredensborg kommune.

Dialog med bekæmpelsesfirmaet

Administrationen har løbende været i dialog med bekæmpelsesfirmaet. Dels med rottebekæmperen omkring enkeltsager og dels med firmaets ledelse og medarbejdere i form af både drifts- og statusmøder.

Kommunen har også været i løbende dialog med bekæmpelsesfirmaet om reduktion i anvendelsen af gift og øget brug af smækfælder. Desuden har fejlfinding og årsagen til rottetilhold været i fokus. Dette fortsætter de kommende år.

Samarbejde med Fredensborg Forsyning

Administrationen og rottebekæmpelsesfirmaet har været i løbende dialog med Fredensborg Forsyning om opsporing af fejl og hurtig udbedring af evt. defekter på forsyningens kloaksystem.

Information

Offentligheden er blevet informeret mindst to gange årligt om pligten til at anmelde rotter.

På kommunens hjemmeside har borgerne ud over at anmelde rotter, kunnet få information om rotternes adfærd og levevis samt hvordan spor efter rotter kan genkendes. En række illustrative og oplysende tegnefilm beskriver, hvordan man kan forebygge rotteangreb og rottesikre sin ejendom.

Særlige indsatsområder 2019-21

I Rottehandlingsplan 2019-21 var nedenstående indsatsområder:

Tilsynspligtige ejendomme

Administrationen har ført stikprøvekontrol af sager på ejendomme, der har fået ført et lovpligtigt tilsyn. Listen med landbrugsejendomme mv, som skal have tilsyn er revideret årligt.

Øvrige ejendomme

Administrationen har ført løbende kontrol med rottebekæmperens arbejde.

Fødevarerirksomheder

Der er ført en koordineret indsat med Fødevareregionen ved forekomst af rotter i fødevarerirksomheder, institutionskøkkener mv.

Kloakker og stikledninger, herunder anvendelse af kloakblokke og rottespærre

Administrationen har haft et godt samarbejdet med Fredensborg Forsyning om rottebekæmpelse i forsyningsselskabets kloakker.

For at undgå udvikling af resistens, anvendes der ikke permanent giftudlægning i kloakkerne.

Fredensborg Forsyning har ikke ønsket rottespærre i forsyningens kloakker i perioden.

Der er tidligere installeret rottespærre i alle kommunale institutioner, skoler og plejehjem, - hvor det teknisk har været muligt. De installerede rottespærre serviceres 1x årligt.

I perioden er der også arbejdet på installation af rottespærre – efter tilladelse fra grundejer - på statslige, regionale og private institutioner mv. Disse er kortlagt men der er ikke monteret rottespærre endnu. Arbejdet forventes afsluttet inden udgangen af 2022.

Der har også været dialog vedr. rottespærre i forbindelse med kommunale byggemodninger.

Havnearealer

Der har kun været få anmeldelser af rotter på havnene.

Losseplads og genbrugspladserne

Der har kun været én anmeldelse om rotter på Toelt losseplads og ingen på genbrugspladserne.

Vildtfodringspladser

I forbindelse med administrationens landbrugstilsyn er der spurgt ind til evt. rotter på ejendommen, og der er givet vejledning om forebyggelse af rotteproblemer i forbindelse med vildtfodringspladser.

Administrationen har i perioden haft ét møde med jagtforeningerne om rotter og vildtfodringspladser.

Generelle bemærkninger til rottebekæmpelsen 2019-2021.

Rottebekæmpelsen har i perioder været præget af skiftende rottebekæmpere.

Der er de sidste år gjort en stigende indsats for at begrænse mængden af gift. Dette er lykkedes idet det årlige giftforbruget er reduceret fra ca. 300 kg til 12 kg, og samtidig er mængden af stærkere gifte reduceret. Kommunen har i 2022 skiftet bekæmpelsesfirma og fastholder med kravene i denne handlingsplan og kontrakten denne linje.

Rottebekæmpelse 2022-24

Kravene til de elementer og afsnit som kommunens handlingsplan skal indeholde er fastsat i lovgivningen. Disse fremgår herunder:

Overordnede mål for rottebekæmpelsen 2022-2024

På baggrund af ovenstående evaluering af Handlingsplan 2019-2021 er der fastsat følgende overordnede mål for rottebekæmpelsen i perioden 2022-2024.

- *At forebyggelse frem for bekæmpelse er den overordnede strategi.*
- *At borgerne oplever en god service og effektiv rottebekæmpelse.*
- *At der foretages en effektiv bekæmpelse, og tilstræbes at rotterne i videst muligt omfang ikke findes uden for kloakkerne.*
- *At den kommunale bekæmpelse skal medvirke til at forebygge evt. resistens og reducere sekundære forgiftninger af fx rovpattedyr og rovfugle mest muligt og miljøet generelt.*

Tildelte resurser til rottebekæmpelsen

Rottebekæmpelsen er brugerfinansieret efter et hvile-i-sig-selv princip og opkræves via ejendomsskattebilletten

Gebyr 2021: kr. 4,30 pr. 100.000 kr. ejendomsværdi.

Det samlede budget for rottebekæmpelsen i 2021 var ca. 1.600.000 kr. Beløbet indeholder udover udgiften til selve rottebekæmpelsen, administrationsudgifter og udgifter til opsætning og vedligeholdelse af rottespærrer ved institutioner mv. Fra 2023 er gebyret hævet til kr. 4,80.

Målelige succeskriterier for rottebekæmpelsen

- a) *At de fastsatte frister for tilsynsbesøg i forbindelse med anmeldelse af rotter er overholdt.*

Akutte anmeldelser er håndteret og tilsynsbesøg er sket uden ugrundet ophold, hvilket vil sige, at 1. tilsynsbesøg er udført samme eller senest næste dag, afhængig af anmeldelsestidspunktet og om andet er aftalt med anmelderen. Dette gælder uanset om den akutte anmeldelse er sket en hverdag, i weekenden eller på en helligdag.

Akutte anmeldelser defineres som anmeldelser af mulig rotteforekomst indendørs i beboelser, ude eller indendørs på fødevareromsomheder, institutioner, skoler eller lign., samt indendørs i bygninger på tilsynspligtige ejendomme, hvor rotters tilstedeværelse udgør en særlig sundhedsmæssig risiko.

Øvrige anmeldelser, er håndteret og 1. tilsynsbesøg er sket senest 3 dage efter anmeldelsen, med mindre andet er aftalt med anmelderen.

Øvrige anmeldelse omfatter fx rotteforekomst udendørs, i ikke beboede bygninger hvor rottens tilstedeværelse ikke udgør en særlig sundhedsrisiko, eller synlige rotter på veje eller i haver.

- b) *At rottebekæmperen har fulgt resistensstrategien og har reduceret sekundære forgiftninger, dvs. at der som standard er benyttet klapfælder og kun ved større rotteangreb er anvendt gifte, og at de svageste gifte er anvendt først, samt at der er anvendt hund, hvor det er skønnet nødvendigt.*

- c) *Udvalget har i forbindelse med godkendelsen af Handlingsplan for rottebekæmpelse i Fredensborg kommune 2022 – 2024 ønsket, at brugen af gift reduceres mest mulig.*
- d) *At rottebekæmperen først skifter til stærkere gifte efter dialog med kommunen.*
- e) *At rottebekæmperen har givet vejledning om forebyggende indsats, så borgeren har rottesikret sin ejendom så grundigt, at gentagne rotteangreb er undgået og nye henvendelser fra samme ejendom dermed er blevet minimeret.*
- f) *At DriftWeb (rottedatabasen) er udnyttet maksimalt, så systemet indeholder alle relevante data om årsager og bekæmpelse, således at forebyggelse og information har kunne målrettes relevante problemstillinger.*
- g) *At der er udført kontrol med bekæmpelsesfirmaets opfyldelse af lovgivningen, kontrakten og kravene i rottehandlingsplanen.*
- h) *At oversigten over de tilsynspligtige ejendomme i landzonen er kontrolleret/revideret årligt.*
- i) *At det via hjemmesiden eller gennem øvrig information er sikret, at borgere og virksomheder mv. har haft nem adgang til oplysninger om, hvordan man anmelder rotter, rottesikrer sin ejendom og om rottebekæmpelse i øvrigt.*
- j) *At der efter tilladelse fra grundejeren er installeret rottespærre, hvor det er teknisk muligt på kommunale, private, regionale og statslige skoler og institutioner.*
- k) *At Kommunen som grundejer i forbindelse med byggemodning af arealer udlagt til kommunale skoler, plejehjem, daginstitutioner og parcelhusområder, hvor det er teknisk muligt, har opsat rottespærre i kloakledninger, der føre ind til de pågældende områder.*

Beskrivelse af konkrete tiltag for at nå de opstillede mål og succeskriterier

For at kunne nå de opstillede mål og succeskriterier samt kontrollere overholdelse af den indgåede kontrakt, skal der foretages en række konkrete tiltag.

- a) Der skal løbende foretages stikprøver i DriftWeb for:
 - At følge op på de fastsatte mål og succeskriterier, herunder overholdelse af tidsfrister og reduktion af giftforbrug.
 - At sikre, at rottebekæmperne anvender systemet optimalt.
 - At primære årsager til rottetilholdet bliver registreret, således at kommunen kan målrette information på hjemmeside og i annoncer.
- b) Udviklingen i giftforbrug følges tæt, og indgår som fast punkt på statusmøder med bekæmpelsesfirmaet.
- c) Udvalget får hvert år i perioden en status for giftforbruget det foregående år, med start for bekæmpelsesåret 2023.
- d) Der skal være løbende dialog mellem rottebekæmpere og kommunen omkring den daglige bekæmpelse og om eventuelle problemsager, så disse løses hurtigst muligt.
- e) Der skal afholdes driftsmøder efter behov.

- f) Der skal afholdes 4 statusmøder om året, hvor bekæmpelsesfirmaet fremlægger en statusrapport og overholdelse af kontrakt og handlingsplan evalueres,- samt evt. nye tiltag aftales.
- g) Der gennemføres hurtig myndighedsbehandling i sager, hvor ejer ikke udfører den nødvendige rottesikring. Dette sker i tæt dialog med rottebekæmperen.
- h) Der skal være løbende og tæt dialog primært mellem rottebekæmperen og Fredensborg Forsyning i de sager, hvor rotteproblemet skyldes fejl på forsyningens kloaksystem.
- i) Der skal afholdes min. ét årligt møde med deltagelse af Forsyningsselskabet, rottebekæmperne og administrationen om driften og opsætning af rottespærre jf. lovgivningens krav.
- j) Information på hjemmesiden skal kontrolleres løbende og opdateres ved behov. Der vil i den kommende periode være fokus på vejledning om forebyggelse af rotteangreb fx ved fuglefodring.
- k) Kommunens administration og rottebekæmpere skal efteruddannes, fx ved at deltage i erfaringsudvekslingsfora, i temamøder og efteruddannelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

Plan for den kommunale kloakrottebekæmpelse og samarbejde med Forsyningen og andre parter

Samarbejdet med Fredensborg Forsyning om rottebekæmpelse fortsætter. Kommunen og rottebekæmperne vil bl.a. fortsætte den løbende kontakt med Forsyningen omkring konkrete sager.

For at nedsætte risikoen for resistens vil der fortsat ikke blive bekæmpet rotter rutinemæssigt med giftblokke i kloakker.

Dialog med Forsyningen om, at der i forbindelse med etablering af nye kloakker, kloakreoveringer og byggemodninger/kloaksepareringsprojekter skal sikres mod rotter uden for kloakken. Hvor der graves op, så rotterne har mulighed for at komme ud af forsyningens kloaksystem, skal Forsyningen sikre kloaksystemet med en elektronisk rottefælde, rottespærre el. lign., så risikoen for at rotterne kommer op til overfladen minimeres (hvor det er teknisk muligt).

Der afholdes min. ét møde årligt om anvendelsen af rottespærre eller lignende i Forsyningens kloakker.

Dialog mellem bygherre og Center for ejendomme og IT i forbindelse med, at Kommunen som grundejer, skal byggemodne arealer udlagt til kommunale skoler, plejehjem, daginstitutioner og parcelhusområder, og i den forbindelse, hvor det er teknisk muligt, skal opsætte rottespærre i kloakledninger, der føre ind til de pågældende områder. Opsætningen skal sker i dialog med Forsyningen, hvis dennes ledninger berøres.

Information om kravene til rottespærre som fremgår af rottebekendtgørelsen, vil blive formidlet på kommunens hjemmeside i perioden.

Der screenes for nye private institutioner én gang i perioden.

Plan for kommunens tilsyn med privat bekæmpelse og sikringsordninger

Privat bekæmpelse betyder, at alle kan foretage en privat bekæmpelse enten ved at indgå aftale med et skadedyrsbekæmpelsesfirma (sikringsordning) eller selv forestå bekæmpelsen efter autorisation. Bekæmpelsen skal udføres af R1 eller R2 autoriserede personer. En R1 autorisation er en professionel skadedyrsbekæmper der har fuld rotte autorisation og må anvende alle godkendte kemiske bekæmpelsesmidler. Hvis en borger eller virksomhed fravælger den kommunale rottebekæmpelse kan de indgå en sikringsaftale.

En R2 autoriseret, er en ikke professionel skadedyrsbekæmper der har begrænset autorisation og kun må anvende et begrænset sortiment af kemiske midler. R2 kan kun erhverves til bekæmpelse på egen erhvervsejendom.

Privat bekæmpelse skal følge de gældende retningslinjer om forebyggelse og bekæmpelse af rotter herunder resistensstrategien.

Privat bekæmpelse må først påbegyndes efter at den autoriserede person digitalt har givet kommunen besked om, at vedkommende varetager bekæmpelsen. Bekæmpelsen skal foregå i overensstemmelse med lovgivningens krav og efter kommunens handlingsplan, og der må kun anvendes smækfælder eller de svageste gifte. Anvendes stærkere gifte skal kommunen have besked på forhånd.

Jf. lovgivningen skal rottetilholdet og den gennemførte bekæmpelse anmeldes til kommunen, samt evt. giftforbrug indberettes årligt til miljøstyrelsen.

Kommunen vil følge op på den private bekæmpelse i form af årlige stikprøvekontroller. Der kan også blive tale om tilsyn, herunder kontrol af, at der ikke foretages ulovlige forebyggende giftudlægning.

Særlige indsatsområder vedr. forebyggelse og bekæmpelse på:

a) Tilsynspligtige ejendomme

Rottebekæmperen skal foretage en grundig bygningsgennemgang og udlevere en rapport.

Administrationen skal foretage stikprøvekontrol af de lovpligtige tilsyn.

Listen med erhvervsejendomme, som skal have tilsyn revideres årligt.

b) Øvrige ejendomme

Rottebekæmperen skal foretage en grundig bygningsgennemgang.

Administrationen skal foretage stikprøvekontrol.

c) Fødevarer virksomheder

Der føres en koordineret indsat med Fødevareregionen ved forekomst af rotter i fødevarer virksomheder, institutionskøkkener mv. I praksis sikre rottebekæmperne at ejer anmelder sagen til regionen. Ellers anmeldes sagen af bekæmperne. Samtidig orienteres kommunen om forholdet.

d) Kloakker og stikledninger, herunder anvendelse af kloakblokke mv

Der må ikke foretages permanent giftudlægning i kloakkerne.

Der kan placeres rottespærrer i ejeres egen kloak.

Se de øvrige tiltag og samarbejdsaftaler under afsnittet om plan for den kommunale kloakrottebekæmpelse og samarbejde med Forsyningen og andre parter.

e) Havnearealer

Der vil også fremover blive holdt øje med anmeldelser om rotter på havnene.

f) Losseplads og genbrugspladserne

Der vil også fremover blive holdt øje med, om der opstår problemer med rotter på Toelt losseplads og på genbrugspladserne.

g) Vildtfodringspladser

På kommunens landbrugstilsyn og ved de lovpligtige rottetilsyn vil der fortsat blive vejledt om forebyggelse af rotteproblemer generelt og i forbindelse med vildtfodringspladser.

Der vil mindst én gang i planperioden blive holdt møde med jagtforeningerne i kommunen.

Miljøstyrelsens nye pjece om effektiv vildtfodring lægges på kommunens hjemmeside og uddeles ved mødet.